

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΝΟΙΑΣ ΥΠΝΟΥ (ΑΑΥ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΜΠΕΥΪΖΙΑΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.

Κάσσας Πέτρος^{1,2}, Μελέτης Ελευθέριος², Αδάμου Αναστασία³, Αρβανίτη Χριστίνα³, Βούλγαρης Παναγιώτης³, Γιαννόπουλος Αθανάσιος Στέφανος³, Γεωργίου Ελισάβετ³, Δαλαμπύρα Δήμητρα³, Ελευθεριάδης Γεώργιος³, Θωμαή Ζηνοβίου³, Τάκου Ελευθερία³, Φούντας Ευθύμιος³, Χατζόγλου Χρυσή³, Γουργουλιάνης Κωνσταντίνος³, Κωστούλας Πολυχρόνης², Ζαρογιάννης Σωτήριος³

¹ Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας | ² Τμήμα Δημόσιας και Ενιαίας Υγείας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας | ³ Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Εισαγωγή

• Η Αποφρακτική Άπνοια Ύπνου (ΑΑΥ) αποτελεί μια χρόνια αναπνευστική διαταραχή που επηρεάζει σημαντικά την ποιότητα ζωής και συνδέεται με αυξημένη νοσηρότητα και θνησιμότητα. Στην Ελλάδα, οι υπάρχουσες εκτιμήσεις του επιπολασμού βασίζονται κυρίως σε ερωτηματολόγια, τα οποία ενδέχεται να υποεκτιμούν την πραγματική επιβάρυνση.

Σκοπός

• Σκοπός της εργασίας ήταν η εκτίμηση του πραγματικού επιπολασμού του ΑΑΥ στον γενικό πληθυσμό της Ελλάδας με Μπεϋζιανή προσέγγιση, συνδυάζοντας δεδομένα από επιδημιολογικές μελέτες και πληροφορίες για την ευαισθησία και την ειδικότητα των ερωτηματολογίων.

Πληθυσμός μελέτης και μέθοδος

• Συμπεριλήφθηκαν δεδομένα από 7 μελέτες που διεξήχθησαν μεταξύ 2016 και 2024 σε όλη την Ελλάδα, με χρήση των ερωτηματολογίων Berlin Questionnaire (BQ) και Epworth Sleepiness Scale (ESS). Συνολικά, συμμετείχαν 3.099 άτομα. Η εκτίμηση του πραγματικού επιπολασμού πραγματοποιήθηκε με Bayesian Latent Class Model, ενσωματώνοντας διαθέσιμες πληροφορίες για την ευαισθησία και την ειδικότητα των ερωτηματολογίων. Η ανάλυση υλοποιήθηκε μέσω του λογισμικού Stan και RStudio.

Αποτελέσματα

Ο φαινομενικός επιπολασμός βάσει των ερωτηματολογίων ανήλθε σε 5.97% (95% ΔΕ: 5,15% – 6,86%), ενώ ο πραγματικός επιπολασμός εκτιμήθηκε στο 10.48% (95% ΔΑ: 6.97–15.45). Σημαντικές γεωγραφικές διαφοροποιήσεις παρατηρήθηκαν, με τις Περιφέρειες Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας να παρουσιάζουν τους υψηλότερους επιπολασμούς. Η εκ των υστέρων εκτίμηση έδειξε ευαισθησία 38% και ειδικότητα 96% για τον συνδυασμό των ατόμων που βρέθηκαν σε κίνδυνο στα δύο ερωτηματολόγια (BQ & ESS).

Συμπεράσματα

Η ΑΑΥ υποεκτιμάται στον ελληνικό πληθυσμό, όταν βασιζόμαστε μόνο σε ερωτηματολόγια. Η χρήση Μπεϋζιανής προσέγγισης προσέφερε πιο αξιόπιστες εκτιμήσεις και ανέδειξε τις περιφέρειες υψηλού κινδύνου. Τα ευρήματα υποστηρίζουν την ανάγκη για ενίσχυση των προληπτικών δράσεων, στοχευμένων παρεμβάσεων και ευρύτερης εφαρμογής αξιόπιστων διαγνωστικών μεθόδων.